
بسم الله الرحمن الرحيم

Web Designers Group

آموزش مقدماتی طراحی وب

HTML ,XHTML,CSS,JS,PHP

گروه طراحان وب مهندسی فناوری اطلاعات دانشگاه آزاد اسلامی بوشهر

S.Mohammad Safavi
http://www.itshine.ir/safavi

http://tarahanweb2.ir
http://www.itba.ir

© TemplatesWise.com

فهرست مطالب – جلسه سوم

- فرم ها در HTML
- عناصر درون یک فرم
- عناصر درون یک فرم – انواع دکمه با استفاده از تگ input
- ایجاد یک فرم تماس HTML با کنترل سنجی جاوا اسکریپت
- کنترل سنجی با جاوا اسکریپت

Web Designers Group

فرم ها در HTML

- ✓ از فرم ها برای دریافت یکسری اطلاعات از کاربران و ارسال آن به سمت مدیر سایت استفاده میشود.
- ✓ برای ایجاد فرمها از تگ <form> </form> استفاده میشود و عناصر فرم در بین آن قرار میگیرد.
- ✓ فرم ها نوع های گوناگون دارند مانند : فرم تماس ، فرم عضویت و ... که با توجه به نیاز میتوان آن را ایجاد نمود.
- ✓ هر فرم می تواند شامل اجزایی مانند کادر ورودی متن (Text Field)، جعبه مربوط به ورود متن (Text Area)، دکمه های رادیویی (Radio Button) ، منوهای کشویی، چک باکس و ... باشد.

خصوصیات تگ <form> :

Action : برای مشخص کردن صفحه پردازش کننده اطلاعات ورودی کاربر استفاده می شود. که کاربر پس از کلیک روی دکمه ثبت ، آدرس مربوط به این خصوصیت باز میشود. صفحاتی که پردازش روی یک فرم را انجام میدهند میبایست با یک زبان سمت سرور ایجاد شوند مانند cgi ، php ، asp و ...

Method : این شناسه طریقه ارسال اطلاعات را به فایل action مشخص می کند و شامل دو مقدار زیر است:

- **get : در این روش اطلاعات از طریق آدرس صفحه (نوار آدرس) ارسال می شوند و امنیت آن و نیز حجم داده های ارسالی در این روش کم است.**
- **post : این روش برای ارسال اطلاعات از آدرس صفحه استفاده نمی کند بلکه بصورت مخفی و از طریق http request اطلاعات را ارسال میکند . مزیت این روش نسبت به روش قبل امنیت بیشتر و عدم محدودیت حجم اطلاعات ارسالی است.**

name : از این شناسه برای تعریف کردن یک نام منحصر به فرد برای فرم استفاده می شود.

Web Designers Group

عناصر درون یک فرم

- **Enctype :** این صفت برای رمزنگاری یا encoding اطلاعات فرم استفاده میشود که سه مقدار میپذیرد :
  - ✓ **Application/x-www-form-URLencoded:** بصورت پیشفرض است و رمزنگاری را بدین صورت انجام میدهد که space را به + و کاراکترهای خاص و غیر الفبایی را به هگزادسیمال تبدیل میکند.
  - ✓ **Multipart/form-data :** در صورتی که عنصری از نوع فایل (برای آپلود) (<input type='file' />) در فرم باشد از آن استفاده میشود و در اینصورت میبایست متد فرم post باشد.
  - ✓ **Text/plain :**در صورتی که فرم برای ارسال به یک ایمیل بکار رود از این نوع استفاده میشود در اینصورت میبایست متد فرم post باشد.

عناصر درون یک فرم :

۱- برچسب (label) :

برای ایجاد عنوان یا متن کوتاه در کنار یک عنصر فرم از تگ <label>استفاده میشود. و برای نسبت دادن یک برچست به یک عنصر خاص از صفت For که مقدار ID یک عنصر از فرم را بعنوان مقدار میپذیرد.

۲- <textarea> :

از این تگ برای وارد نمودن متن های چند خطی در یک ناحیه استفاده میشود. صفات مهم این تگ :

Rows : تعداد سطر ناحیه متنی (به ناحیه متنی ارتفاع میدهد)

Cols : تعداد کاراکترهای ناحیه متنی (به ناحیه متنی عرض میدهد)

متن شما :

```
<label for="txt">متن شما : </label>
<textarea cols="30" rows="5" id="txt"></textarea>
```

Web Designers Group

عناصر درون یک فرم

۳ - تگ <input> و انواع آن : برای ایجاد انواع عناصر دیگر فرم مانند تکست باکس ، چک باکس ، رادیویی ، و...
برای اینکار کافی است از صفت type نوع عنصر ورودی فرم را انتخاب نمود . که در اینجا با انواع آنها میپردازیم .

❖ **جعبه ورودی متن (Text Box) :**

<input type="text" name="textField" maxlength="50" size="30" value="کادر ورود متن">

کادر ورود متن

- ✓ **maxlength** : حداکثر طول کاراکترهای وارد شده را تعیین میکند.
- ✓ **size** : اندازه طول کادر ورودی ، که پیشفرض ۲۰ میباشد.
- ✓ **Value :** نمایش مقدار پیشفرض یک تکست باکس را در درون کادر
- ✓ **readonly="readonly "** : باعث میشود که کاربر تنها متن درون کادر که همان مقدار value است را مشاهده کند اما نمیتواند آنرا تغییر یا حذف نماید. مقادیر مربوط به فیلدهایی که به صورت readonlyهستند با ارسال فرم به سرور ارسال می شوند.
- ✓ **name :** این شناسه برای اختصاص یک نام برای ورودی مربوطه استفاده می شود. که برای پردازش روی فرم بسیار مهم میباشد.
- ✓ **disabled="disabled" :** از این شناسه برای غیر فعال کردن کادر متنی استفاده می شود. به صورتی که کاربر نمی تواند متنی در این کادر بنویسد و یا متن آنرا انتخاب کند. مقادیر مربوط به فیلدهایی که به صورت disabledهستند با ارسال فرم به سرور ارسال نمی شوند.

❖ **چک باکس (checkbox) :**

<input name="someNeme" type="checkbox" value="مقدار مورد نظر">

- ✓ **name :** این شناسه برای اختصاص یک نام برای ورودی مربوطه استفاده می شود. که برای پردازش روی فرم بسیار مهم میباشد.
- ✓ **value :** این شناسه در مورد در مورد چک باکس مقداری است که در صورت انتخاب شدن این دکمه باید به صفحه actionانتقال داده شود. استفاده از این شناسه در مورد چک باکس و دکمه های رادیو ضروری است.
- ✓ **checked="checked" :** این شناسه فقط برای چک باکس و دکمه های رادیو مورد استفاده قرار می گیرد و باعث می شود این دکمه ها به صورت انتخاب شده نمایش داده شوند.
- ✓ **disabled="disabled" :** از این شناسه برای غیر فعال چک باکس استفاده می شود. به صورتی که کاربر نمی تواند دکمه مربوطه را انتخاب کند یا آنرا به صورت انتخاب نشده در آورد. مقادیر مربوط به فیلدهایی که به صورت disabled هستند با ارسال فرم به سرور ارسال نمی شوند.

Web Designers Group

عناصر درون یک فرم

❖ **دکمه های رادیو (Radio Button) :**

<input name="someNeme" type="radio" value="مقدار مورد نظر”>

یکی از خصوصیت دکمه های رادیویی اینست که در یک زمان فقط یکی از آنها می تواند انتخاب شود . برای اینکار همه دکمه هایی که باید به این گونه رفتار کنند دارای یک نام (name) مشابه که به اینکار دسته بندی دکمه ها نیز میگوییم، ولی با مقدار value متفاوت هستند. مثال :

```
<p> : جنسیت <br/>
<input name="jensiat" type="radio" value="male">آقا<br/>
<input name="jensiat" type="radio" value="female">خانم<br/>
</p>
```

جنسیت :
آقا
خانم

✓ **checked="checked"** : نمایش پیشفرض انتخاب شده برای فقط دکمه های رادیوی و چک باکس استفاده میشود .و در یک دسته دکمه رادیویی یا چک باکس فقط یک دکمه این شناسه را میتواند دارا باشد.

✓ **disabled="disabled "** : از این شناسه برای غیر فعال دکمه رادیو استفاده می شود. به صورتی که کاربر نمی تواند دکمه مربوطه را انتخاب کند. مقادیر مربوط به فیلدهایی که به صورت disabledهستند با ارسال فرم به سرور ارسال نمی شوند.

❖ **کادر کلمه عبور (Password) :**

<input type="password" name="userpass" size="30">

❖ **فیلدهای مخفی (Hidden Fields) :**

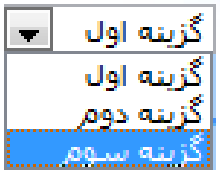
<input type="hidden" name="FieldName" value="اطلاعات مورد نظر شما">

در کد بالا شما می توانید مقدار مورد نظر خود را در قالب شناسه valueبه صفحه Action ارسال کنید بدون اینکه در صفحه نمایش داده شود.

Web Designers Group

عناصر درون یک فرم

❖ لیستهای کشویی (Select) :


```
<select name="someName">
    <option value="value 1" >گزینه اول  </option>
    <option value="value 2">گزینه دوم </option>
    <option value="value 3">گزینه سوم  </option>
</select>
```

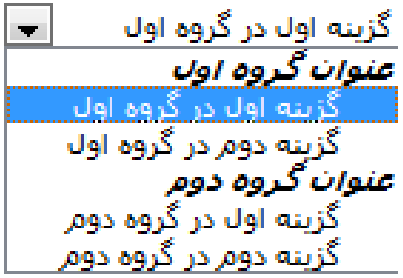
- ✓ **size** : این شناسه مشخص می کند چه تعدادی از گزینه ها در یک زمان قابل مشاهده باشند (ارتفاع لیست). مقدار این شناسه باید عددی بزرگتر از صفر باشد.
- ✓ **multiple="multiple"** : در صورتی که این شناسه به تگ <select> اضافه شود بازدید کننده می تواند بیش از یک گزینه از گزینه های لیست را انتخاب کند.
- ✓ **disabled="disabled"** : این شناسه لیست را برای کاربر غیر فعال می کند و در نتیجه گزینه های آن امکان انتخاب شدن ندارند.

❑ وارد کردن گزینه ها به لیست با تگ <option>

- ✓ **value** : در صورت انتخاب شدن گزینه مربوطه به عنوان مقدار لیست کشویی به صفحه actionرسال می شود.
- ✓ **selected="selected"** نمایش پیشفرض انتخاب شده یک گزینه ، در صورتی که برای هیچکدام از گزینه های موجود در لیست از این شناسه استفاده نشده باشد گزینه اول به عنوان گزینه پیش فرض استفاده می شود.

❑ دسته بندی گزینه های لیست های کشویی با استفاده از <optgroup>

- از این تگ برای لیست های کشویی طولانی چند دسته ای با گروه های جدا از هم که هر کدام از دسته ها یک عنوان یا **(label)** جداگانه دارد ، استفاده میشود. برای اینکار گزینه های مورد نظر خود برای یک دسته را بین **<optgroup>** و **</optgroup>** قرار دهید.
- کد زیر یک نمونه از لیست کشویی را نشان می دهد که گزینه ها در آن دسته بندی شده اند:


```
<select>
    <optgroup label="عنوان گروه اول ">
    <option value ="some value ">  گزینه اول در گروه اول</option>
    <option value ="saab">  گزینه دوم در گروه اول</option>
    </optgroup>
    <optgroup label="عنوان گروه دوم ">
    <option value ="mercedes">  گزینه اول در گروه دوم</option>
    <option value ="audi">  گزینه دوم در گروه دوم</option>
    </optgroup>
</select>
```

Web Designers Group

عناصر درون یک فرم – انواع دکمه با استفاده از تگ input

- **دکمه ارسال فرم (Submit) :** برای دکمه ارسال فرم باید از **type** برای مقدار این شناسه استفاده شود **submit**.

<input name="btnsubmit" type="submit" value="send" > send

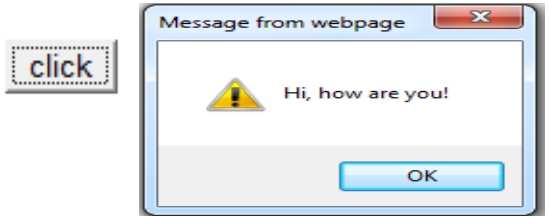
- **دکمه پاک کردن محتویات وارد شده فرم (Reset):** برای اینکار شناسه type از مقدار reset استفاده می کنیم.

<input name="btnreset" type="reset"> Reset

- **ساختن دکمه (Button)**

به جز دکمه های ارسال فرم و پاک کردن فرم دکمه هایی هم وجود دارد که بیشتر برای استفاده در جاوا اسکرپت استفاده می شوند.

<input name="buttonName" type="button" value="click" onclick="alert('Hi, how are you!');">

- **ساختن دکمه با عکس (image Botton) :**

<input name="buttonName" type="image" src="image/send.jpg”/> ارسال

- **ساخت دکمه آپلود فایل : (file upload) :**

<input name="btnupload" type="file" />

Browse...

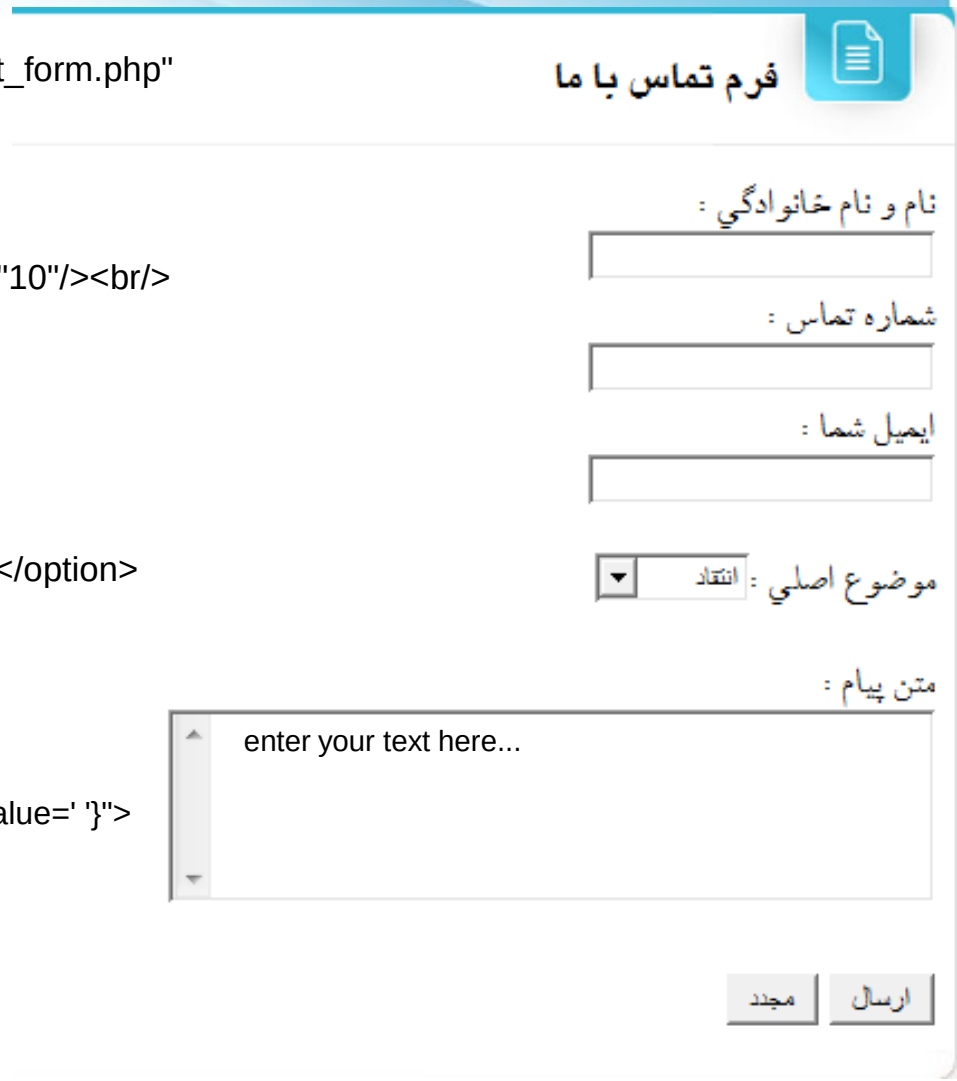
ایجاد یک فرم تماس HTML با کنترل سنجی جاوا اسکریپت

Web Designers Group

```
<form name="contact_form" method="post" action="request_form.php"
onsubmit="return checkform()"  direction="rtl">
                    نام و نام خانوادگي : <br/>
                    <input type="text" name="name"/><br/>
                    شماره تماس : <br/>
                    <input type="text" name="tel" maxlength="10"/><br/>
                    ايميل شما : <br/>
                    <input type="text" name="email" /><br/>
                    <p>موضوع اصلي:
                        <select name="cat" id="subject">
                            <option>درخواست </option>
                            <option>سفارش </option>
                            <option selected="selected">انتقاد </option>
                        </select>
                    </p>

متن پيام : <br/>
<textarea name="msg" cols="40" rows="5"
onfocus="javascript:if(this.value=='enter your text here...') {this.value=' '}">
enter your text here... </textarea>

                    <br/><br/>
                    <input type="submit" value="ارسال"/>
                    <input type="reset" value="مجدد" />
</form>
```


Web Designers Group

کنترل سنجی با جاوا اسکریپت

حال در اینجا به بخش کنترل سنجی با جاوا اسکریپت میپردازیم.

کنترل سنجی برروی یک فرم باعث میشود که :

۱- کاربر را ملزم به وارد نمودن اطلاعات خواسته شده برای ارسال فرم میکنیم.
۲- باعث اعتبار فرم از نظر اطلاعات ورودی میشود.
۳- باعث میشود کاربر هر فیلدی را تادرست وارد نکند.
۴- از ارسال فرم های بیهوده به سرور و پردازش روی آن جلوگیری بعمل می آید و ....

در اینجا ما تنها به گزینه ۱ اشاره میکنیم و در ادامه در بخش آموزش جاوا اسکریپت به گزینه های دیگر نیز خواهیم پرداخت. اما در اینجا اشاره ای کوتاه به جاوا اسکریپت میکنیم .

برای کد نویسی اسکریپت از تگ <script> استفاده میکنیم :

در صورتی که بخواهیم اسکریپت نویسی داخلی انجام دهیم به فرم روبرو عمل میکنیم و دستورات خود را بین تگ شروع <script> و پایان </script> مینویسیم.

```
<script type="text/javascript " language="javascript" >
        Alert('this is test javascript !');
</script>
```

→ نماش پنجره هشدار

در صورتی که بخواهیم اسکریپت نویسی خارجی (external) انجام دهیم میبایست دستوارت خود را در نرم افزار ساده ای مانند notepad نوشته و آنرا با پسوند js. ذخیره و با استفاده از کد زیر در صفحه مورد نظر اتصال نمود.
بدین صورت که مقدار صفت src را آدرس فایل با پسوند جاوا اسکریپت میدهیم. مانند زیر :

```
<script type="text/javascript" language="javascript" src= "javascript/event.js" ></script>
```

✓**نکته ای که هرگز نباید فراموش کنید اینه که برای اینکه به جاوا اسکریپت بفهمانیم که کنترل ما روی چه فرمی با چه نامی و چه فیلدهایی از آن باید اعمال بشه ، میبایست حتما صفت name را به فرم و عناصر درون فرم بدهیم .**

✓**محل قرار گیری تگ <script> در html در درون قسمت تگ <head> است.**

خوب حالا برمیگردیم به اون فرمی که قبلا ساختیم و با جاوا اسکریپت میخواهیم روی اون فرم کنترل کنیم که کاربر حتما فیلدها را پر کند.

Web Designers Group

کنترل سنجی با جاوا اسکریپت

```
<head>
<title>Contact form ...</title>
<script language="javascript">

    function checkform(){

        if(contact_form.name.value==""){alert('plaese inter your name !'); return false}

        if(contact_form.tel.value==""){alert('plaese enter your tel !'); return false}
        if(contact_form.email.value==""){alert('plaese enter your mail !'); return false}

        return true;
    }
</script>
</head>
```

نام فرم

نام عنصر

پنجره هشدار مبنی بر اینکه نام خود را وارد کنید را نشان بده و مقدار false را به منزله عدم وارد کردن اطلاعات توسط کاربر در تکست باکس با نام name را برگردان

اگر فرم با نام contact_form ، عنصر با نام name مقدارش برابر خالی بود ....

اگر هیچ کدام از if ها اجرا نشد

چند نکته مهم :

۱ – تعریف یک متد در جاوا اسکریپت با function انجام میگیرد.

۲- رویداد onsubmit="return checkform()" میبایست برای انجام دستوارات متد روی تگ فرم قرار گیرد.

با تشکر

نویسنده :

سید محمد صفوی
Sm.safavie@gmail.com
http://facebook.com/s.mohammad.safavi
گروه طراحان وب مهندسی فناوری اطلاعات
دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوشهر

- http://www.tarahanweb2.ir
- http://www.itshine.ir
- http://safavi.itshine.ir
- http://www.itba.ir

tarahanweb2@gmail.com

فروردین ۱۳۹۰